

मिति: २०८३/०२/१२

पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदा उपर राय, सुझाव तथा पृष्ठपोषण सम्बन्धी सूचना

पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदा विधायन ऐन, २०८१ को दफा ६ को उपदफा (२) को प्रयोजनार्थ सर्वसाधारण र सरोकारवालाहरूको राय/सुझावका लागि प्रकाशन गरिएको छ। उक्त मस्यौदा उपर सूचना प्रकाशन भएको मितिले सात (७) दिनभित्र तपसिलमा उल्लिखित ईमेल तथा मन्त्रालयको ठेगानामा राय सुझाव उपलब्ध गराइदिनुहुन अनुरोध छ।

ईमेल गर्दा लेख्नु पर्ने विषय: पशु वधशाला र मासु जाँच, २०५५ संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदामा सुझाव/राय

ईमेल: ahd@moald.gov.np

पशु वधशाला र मासु जाँच, २०५५ संशोधन गर्न वनेको विधेयकको संक्षिप्त विवरण

विधेयकले पशु वधशाला र मासु जाँचको नियमनका विषयमा संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको क्षेत्राधिकारलाई प्रष्ट बनाई संविधानको धारा ४४ ले दिईएको गुणस्तरीय वस्तु र सेवा उपभोग सम्बन्धी मौलिक हकको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने अपेक्षा गरेको छ। पशु वधशाला, पशु वधस्थल, मासु विक्रि केन्द्र तथा मासु पसल लगाएतका भौतिक संरचनाहरूको स्थापना, सुधार र स्वच्छ मासु उपभोग सम्बन्धी जनचेतनाका कार्यहरू निजि मासु व्यवसायीबाट समेत हुने र मासु सुपरिवेक्षक तथा मासु निरीक्षकको तालिम र क्षमता विकासका कार्यहरू संघीय र प्रादेशिक तालिम केन्द्रबाट नियमितरूपमा हुदै आएकोले यस विधेयक कार्यान्वयनका लागि सरकारलाई थप आर्थिक दायित्व सृजना हुने देखिदैन। यस विधेयकले स्वस्थ मासुको उपलब्धतालाई बढाउदै दिगो विकासको लक्ष्य नम्बर ३ लाई कार्यान्वयन गर्न थप मद्दत गर्ने छ। अव्यवस्थित रूपमा सञ्चालनमा आएका पशु वधशाला, वधस्थल र मासु पसलको नियमन भई जलवायु अनुकूलनमा समेत प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने अपेक्षा यस विधेयकले गरिएको छ।

पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ संशोधन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: सर्वसाधारण जनताको स्वास्थ्य र हित कायम राख्न मासु तथा मासुबाट बन्ने खाद्य पदार्थमा मिसावट रोक्न र मासुमा हुने स्वस्थता तथा मासुको स्वाभाविक गुण विग्रन नदिई उपयुक्त स्तर कायम राख्नको लागि पशु वधशाला स्थापना गर्ने र मासु जाँच गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज बीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको सत्ताइसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएकोछ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "पशु वधशाला र मासु जाँच (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८२" रहेको छ।
२. पशु वधशाला र मासुजाँच ऐन, २०५५ को दफा २ मा संशोधन: पशु वधशाला र मासुजाँच ऐन, २०५५ (यस पछि "मुल ऐन" भनिएको) को दफा २ को-
  - (१) खण्ड (क) मा रहेको "बदेला वा" भन्ने शब्दको सट्टा "र माछा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
  - (२) खण्ड (ख) "मासु" भन्नाले मानिसले खान योग्य अप्रशोधित, अर्धप्रशोधित, प्रशोधित खान योग्य मासु सम्झनु पर्छ।"
  - (३) खण्ड (छ) पछि देहायको खण्ड (छ१) र (छ२) थपिएको छ:-
    - "(छ१) "विभाग" भन्नाले साधिकार निकायको रूपमा काम गर्ने नेपाल सरकारको पशु सेवा विभाग सम्झनु पर्छ।"
    - "(छ२) "कार्यालय" भन्नाले पशुपन्छी गर्ने प्रदेश सरकारको जिल्ला स्थित कार्यालय सम्झनु पर्छ।"
३. मुल ऐनको दफा ४ मा संशोधन: दफा ४ को सट्टा देहाएको दफा ४ राखिएको छ,-

"४. पशु वधशालाको स्थापना : (१) कुनै पनि सरकारी वा गैर सरकारी व्यक्ती वा संस्थाले वधशालाको स्थापना र सञ्चालन गर्नु पर्दा कार्यालयको ईजाजत लिनु पर्ने छ।

तर निर्यात गर्ने प्रयोजनका लागि स्थापना गरिएका वधशाला र मासु प्रशोधन उद्योगको ईजाजत पत्र विभागले तोके बमोजिम दिने छ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पशु वधशाला स्थापना र सञ्चालनमा पालन गर्नु पर्ने शर्त तथा अपनाउनु पर्ने मापदण्ड तोकिए बमोजिम हुनेछ।"
४. मुल ऐनको दफा ६ मा संशोधन: दफा ६ मा संशोधन,- (१) दफा ६ मा रहेको "प्रदेश सरकार" भन्ने शब्दहरू पछी "वा स्थानिय तह" भन्ने शब्दहरू थप गरिएका छन्।
५. मुल ऐनको दफा ७ मा संशोधन: दफा ७ मा संशोधन,- (१) दफा ७ मा रहेको "प्रदेश सरकार वा स्थानिय तह" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार" हटाईएको छ।
६. मुल ऐनको दफा ११ मा संशोधन: दफा ११ मा संशोधन,- दफा ११ को उपदफा (३) हटाईएको छ।

डा. राजेन्द्र प्रसाद मिश्र
सचिव

७. मूल ऐनको दफा १७ मा संशोधन: दफा १७ दण्ड सजायको सट्टा देहायको दफा राखिएको छ,-
- (१) दफा १७ को उपदफा (१) मा भएको "पाँच" र "दश" भन्ने शब्दहरूको सट्टा क्रमशः "पच्चीस" र "पचास" शब्दाहरू राखिएका छन्।
- (२) दफा १७ को उपदफा (२) मा भएको "दश" र "विस" भन्ने शब्दहरूको सट्टा क्रमशः "पचास" र "एक लाख" भन्ने शब्दाहरू राखिएका छन्।
८. मूल ऐनको दफा २३ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा २७ को सट्टा देहायको दफा २३ राखिएको छ:-
- "२३. नियम बनाउने अधिकार: (१) यस ऐनको कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले निम्न विषयमा नियम बनाउन सक्नेछ।
- (क) पशु वधशाला, वधस्थल, मासु विक्रि केन्द्र, र मासु प्रशोधन तथा विक्रि वितरण सम्बन्धी
- (ख) पशु वध अगाडी र पछाडी गरी पशु तथा मासु जाँच सम्बन्धी
- (ग) मासु जाँच पछी छाप लगाउने विधि र मासुको गुणस्तर निर्धारण सम्बन्धी
- (घ) मासु डुबानी, मासुको ट्रेसिबिलिटी, मासुको गुणस्तर प्रमाणिकरण सम्बन्धी
- (ङ) मासु सुपरिवेक्षक र मासु निरीक्षकको पारिश्रमिक सम्बन्धी
- (२) यस ऐन वा नियमावलीको कार्यान्वयन गर्न विभागले आवश्यक मापदण्ड, कार्यविधि र निर्देशिका बनाउन सक्नेछ।
- (३) यस ऐन सँग नबाझिने गरी प्रदेशले पशु वधशाला र मासु जाँच सम्बन्धि कानून जारी गर्न सक्नेछ।

उ-सचिव

डा. राजेन्द्र प्रसाद मिश्र
सचिव